

[Harald Nielsen.]

bevægelse en fair chance for at vokse sig stor og stærk, og det ganske uanset om valgloven er sådan eller sådan. Før eller senere kommer den, om der ellers er livskraft i den, ind på rigsdagen. Det er ikke nødvendigt, for at nye bevægelser kan bryde igennem, at valgordningen er sådan, at selv en ringe tilslutning straks giver repræsentation. Jeg har nok set, at man siger: der er ingen fare i dag, der er færre partier i dag i rigsdagen end før, men det er tankeløs tale, for enhver ved, at ligesom der i et folks liv er tider, da de midtpunktsamlende kræfter er de stærkeste, således er der tider, da de centrifugale kræfter tager overhånd, f. eks. når en økonomisk krise eller anden krise banker på døren, og netop i en sådan situation er det yderst farligt, om rigsdagen lammes i sin handlekraft, fordi valgmåden medfører en partisplittelse så stor, at et beslutningsdygtigt flertal vanskeligt kan dannes. Under sådanne forhold toner, som det ærede medlem hr. Holger Eriksen meget rigtigt sagde, diktaturet frem som en farlig mulighed. Det kender vi, det har vi set eksempler på.

Jeg skal slutte disse betragtninger med at sige, at vi kan tiltræde den begrænsende bestemmelse, der nu er foreslået, som vi synes er særdeles lempelig, og som ikke kan være nogen hindring, for nye bevægelser frembrud.

Det foreliggende valglovsforslag er vel ikke meget forskelligt fra sin forgænger og indeholder naturligvis ikke alt, hvad vi kunne ønske; det er udtryk for et kompromis, men det indeholder dog, set med vore øjne, et virkeligt fremskridt igennem de bestemmelser, jeg her har omtalt, blandt andet gennem den forøgelse, som nu sker i kredsmandaternes antal, og ved reduktionen af antallet af tillægsmandater, ligesom vi er tilfredse med, at man nu fjerner den kedelige bestemmelse om, at erobrede kredsmandater efter valget kan fratages et parti og deles ud til andre partier, og jeg kan derfor på mit partis vegne anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling.

Også det foreliggende forslag til lov om folkeafstemning skal jeg på mit partis vegne anbefale til vedtagelse. Der er ingen anledning for mig til at gøre mange bemærkninger om dette forslag, der ganske enkelt skal tilvejebringe lovhjælp for

de folkeafstemninger, der skal holdes i forbindelse med grundlovsrevisionen.

Det mest omtalte i lovforslaget er jo, at man ved afstemningen om valgretsaldern også giver de 21-årige adgang til at stemme. Herom kan naturligvis siges meget pro et contra — også udfra juridiske synspunkter, således som vi hørte i går. Denne juridiske disput skal jeg ikke blande mig i, men sige, at for en jævn og praktisk vurdering synes det ganske rimeligt, at vil man have et klart svar på, hvilken valgretsaldern der ønskes, må man spørge alle, der kan være tale om at give valget, og altså også spørge aldersklasserne fra 21 til 25 år. Det er det, der vil ske, hvis det foreliggende lovforslag vedtages, og med disse ord skal jeg anbefale det til velvillig behandling.

Kristen Amby: Som det allerede blev sagt af den højtærede indenrigsminister ved fremsættelsen af dette lovforslag, er det resultatet af de første forhandlinger, der fandt sted i forfatningskommissionens udvalg 1, og senere forhandlinger i den valglovskommission, der i forsommeren 1952 blev nedsat af den højtærede minister. Men den opgave — det siger ministeren også —, som valglovskommissionen fik, var jo egentlig en bunden opgave, for en hel del af de tanker, som man havde været inde på, også disse skitser og forslag til et muligt andet system for valgloven, som man havde været inde på i forfatningskommissionens udvalg 1, var man på det tidspunkt, da disse drøftelser sluttede, blevet klar over ikke kunne føre til samling om et valglovsforslag. Derfor opgav man det og stod altså med et udkast eller en skitse, der er grundlag for det forslag, vi behandler her i dag, og som i sit princip ikke afviger væsentligt fra den valglov, vi har.

Men det er ikke uinteressant netop overfor den, jeg havde nær sagt hetzkampagne, der fra visse både ansvarlige og uansvarlige sider her i landet er ført mod politikerne, som man ynder at kalde os, på grund af det valglovsforslag, der har set dagens lys, at fastslå, at man, som det også er berørt af tidligere talere, i forfatningskommissionens udvalg 1 havde været inde på og prøvet på at finde andre veje.

Nu sagde det ærede medlem hr. Harald Nielsen, at man fra venstres side havde